

ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ :																				
Registration No. :																				

X1 – 2025

ವಿಷಯ ಸಂಕೇತ / Subject Code	24 (NS)
------------------------------	----------------

ಭೂಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ / GEOGRAPHY

(Kannada and English Versions)

[ಸಮಯ: 3 ಗಂಟೆಗಳು]

[ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 40]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80]

[Time : 3 Hours]

[Total No. of questions : 40]

[Max. Marks : 80]

(Kannada Version)

- ಸೂಚನೆಗಳು :
- ಭಾಗ-ಎ ನಲ್ಲಿರುವ 1 ರಿಂದ 16 ರವರೆಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬರೆದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.
 - ಅವಶ್ಯವಿದ್ದೆಡೆ ಸೂಕ್ತ ನಕ್ಷೆ, ರೇಖಾಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.
 - ಗ್ರಾಫ್ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಾಲೇಖಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಗ-ಡಿ ಯಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ವಿಕಲಚೇತನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
 - ವೃತ್ತಾಲೇಖವನ್ನು ಉತ್ತರ ಪುಸ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ರಚಿಸುವುದು.

P.T.O.

ಭಾಗ - ಎ

I. ಕೆಳಗಿನ ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

(5 × 1 = 5)

1) ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಆವರ್ತವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದವರು

- a) ಜಿ.ಟಿ. ತ್ರಿವಾರ್ತಾ b) ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಸ್. ಥಾಮ್ಸನ್
c) ಮಹಬೂಬ್-ವುಲ್-ಹಕ್ d) ಅಮರ್ತ್ಯ ಸೇನ್

2) ಹೇಳಿಕೆ (A): ಉತ್ತರ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು 'ದಿ ಬಿಗ್ ಟ್ರಂಕ್ ರೂಟ್' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಕಾರಣ (R): ಉತ್ತರ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರ ಮಾರ್ಗವು ಅತ್ಯಂತ ದಟ್ಟಣೆಯ ಹಡಗು ಸಂಚಾರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

- a) (A) ಮತ್ತು (R) ಎರಡೂ ಸರಿ
b) (A) ಮತ್ತು (R) ಎರಡೂ ತಪ್ಪು
c) (A) ಮಾತ್ರ ಸರಿ
d) (R) ಮಾತ್ರ ಸರಿ

3) ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವರ್ಷ

- a) 1973 b) 1947
c) 1952 d) 1872

- 4) ಪಟ್ಟಿ - I ನ್ನು ಪಟ್ಟಿ - II ರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಮತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ.

ಪಟ್ಟಿ - I

ಪಟ್ಟಿ - II

(ಪರಮಾಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು)

(ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳು)

- A) ತಾರಾಪುರ
- B) ಕಲ್ಪಾಕಂ
- C) ನರೋರ
- D) ಕಾಕ್ರಾಪಾರ

- 1) ಗುಜರಾತ
- 2) ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
- 3) ತಮಿಳುನಾಡು
- 4) ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ

ಸಂಕೇತಗಳು :

	A	B	C	D
a)	3	4	2	1
b)	4	3	2	1
c)	2	3	4	1
d)	1	2	3	4

- 5) ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- i) ಕಾಂಡ್ಲಾ ಬಂದರನ್ನು ಮುಂಬೈ ಬಂದರಿನ ಸಂಚಾರ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು.
 - ii) ಕೊಚ್ಚಿ ಬಂದರು ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಬಂದರು.
 - iii) ನವ ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರು ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- a) i) ಮತ್ತು ii) ಮಾತ್ರ ಸರಿ
 - b) ii) ಮತ್ತು iii) ಮಾತ್ರ ಸರಿ
 - c) i) ಮತ್ತು iii) ಮಾತ್ರ ಸರಿ
 - d) i), ii) ಮತ್ತು iii) ಸರಿ

II. ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪದವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತುಂಬಿರಿ.

(5 × 1 = 5)

(ಕಾಕಂಬಿ, ಮುಂಬೈ, ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ, ನ್ಯಾಫ್ತಾ, ಜೂಮಿಂಗ್)

- 6) ಭಾರತದ ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಬೇಸಾಯವನ್ನು _____ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.
- 7) ವಿಶ್ವದ ಪ್ರಥಮ ಮೆಗಾ ಸಿಟಿ _____.
- 8) _____ ರಾಜ್ಯವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- 9) ಸಕ್ಕರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಉಪ-ಉತ್ಪನ್ನ _____.
- 10) ಧಾರವಿ ಕೊಳಚೆಪ್ರದೇಶ _____ ನಗರದ ಕೇಂದ್ರ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ.

III. ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

(5 × 1 = 5)

11) ಎ ಬಿ

a) ಅಂಟಾರ್ಟಿಕ	i) ಸಿಲಿಕಾನ್ ವ್ಯಾಲಿ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ
b) ಟ್ಯೂಬೆಕ್ಯೂಮಿ	ii) 20 ನೇ ಶತಮಾನದ ಅದ್ಭುತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ
c) ಕಬ್ಬು ಬೇಸಾಯ	iii) ಶಾಶ್ವತ ಜನರಹಿತ ಖಂಡ
d) ಬೆಂಗಳೂರು	iv) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿದ ಖಂಡ
e) ದೂರದರ್ಶನ	v) ಕೊಳೆ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ
	vi) ಮಹಿಳಾ ಸಂತಾನಹರಣ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ ಅಥವಾ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (5 × 1 = 5)

12) ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಎಂದರೇನು?

13) ಆಂತರಿಕ ವಲಸೆಯ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ವಲಸೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

14) ಭಾಕ್ರಾ ಜಲಾಶಯದ ಹೆಸರೇನು?

15) ಸಾಂಚಾರಗಳ ರಾಜ ಎಂದು ಯಾವುದನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

16) SAIL ಅನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.

ಭಾಗ — ಬಿ

V. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 2 ರಿಂದ 3 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

(5 × 2 = 10)

17) ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ನಿವ್ವಳ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು?

18) ಮರ ಕಡಿಯುವ ಉದ್ಯಮ ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ?

19) ಗ್ರಾಮೀಣ ವಸತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

20) ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ನದಿ ಕಣಿವೆ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

21) ಜೈವಿಕ ಅನಿಲವು ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಹೇಗೆ?

22) ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂನ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

23) ಕೃಷಿ ಆಧಾರಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ.

24) ರೈಲ್ವೇ ಗೇಜಿನ ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

VI. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಏಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 20 ರಿಂದ 25 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

(7 × 5 = 35)

- 25) ಮಾನವ ಭೂಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 26) ಪ್ರಪಂಚದ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಹಂಚಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- 27) ಸಾರಿಗೆಯ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.
- 28) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
- 29) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು? ವಿವರಿಸಿ.
- 30) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- 31) ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮಹತ್ವದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
- 32) ಕಾಫಿ ಸಾಗುವಳಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಹಾಗೂ ಭೌಗೋಳಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- 33) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಾಕ್ಸೈಟ್ ಹಂಚಿಕೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
- 34) ಖನಿಜ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
- 35) ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಹಾಗೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 36) ಭಾರತದ ರಸ್ತೆಯ ವಿಧಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
- 37) ಜಲಮಾಲಿನ್ಯ ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣಗಳಾವುವು? ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

ಭಾಗ — ಸಿ

VII. A) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

(1 × 5 = 5)

38) ಭಾರತದ ಆಯ್ದ ರಾಜ್ಯಗಳ ಭತ್ತದ ಉತ್ಪಾದನೆ - 2012 ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸರಳ ರೇಖಾಲೇಖವನ್ನು ರಚಿಸಿ.

ರಾಜ್ಯಗಳು	ಉತ್ಪಾದನೆ (ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ)
ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	14.24
ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ	13.44
ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ	12.35
ಪಂಜಾಬ್	10.11
ಬಿಹಾರ್	6.90
ತಮಿಳುನಾಡು	6.61

39) ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ 'ಸರಳ ಸ್ತಂಭಾಲೇಖ' ವನ್ನು ರಚಿಸಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ : ಪುರುಷರ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ

ವರ್ಷ	ಸಾಕ್ಷರತೆ (ಶೇಕಡಾವಾರು)
1961	36.2
1971	41.6
1981	48.8
1991	67.3
2001	76.1
2011	82.9

B) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

(1 × 10 = 10)

40) ಕೆಳಗಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದು 'ವೃತ್ತಾಲೇಖ'ವನ್ನು ರಚಿಸಿ.

ಭಾರತ : ನೀರಾವರಿ ಮೂಲಗಳು - 2011

ಮೂಲಗಳು	ನೀರಾವರಿ (ಶೇಕಡಾವಾರು)
ಬಾವಿ/ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ	60.9
ಕಾಲುವೆ	29.2
ಕೆರೆ	4.6
ಇತರೆ	5.3
ಒಟ್ಟು	100.0

ಅಥವಾ

ದ್ವಿತೀಯ ದತ್ತಾಂಶ ಮೂಲಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಭಾಗ - ಡಿ

(ದೃಷ್ಟಿ ವಿಕಲಚೇತನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ)

VII) A) ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 20 ರಿಂದ 25 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

(1 × 5 = 5)

38) ಮಳೆ ನೀರಿನ ಕೊಯ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿ.

39) ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು? ವಿವರಿಸಿ.

B) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

(1 × 10 = 10)

40) ಭಾರತದ ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ಕೊಳಗೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.

(English Version)

- Instructions :**
1. For PART – A 1 to 16 questions only the first written answer by the students will be considered for the evaluation.
 2. Please substantiate your answer with suitable map, diagram and data where necessary.
 3. For questions having graph and pie diagram alternative questions are given at the end of question paper in PART – D for **Visually Challenged Students**.
 4. Construct the pie diagram in answer booklet only.

PART – A

I. Answer the following multiple - choice questions : **(5 × 1 = 5)**

- 1) Demographic cycle was interpreted by
 - a) G.T. Trewartha
 - b) W.S. Thompson
 - c) Mahbub-UI-Haq
 - d) Amartya Sen

- 2) Statement (A) : The North Atlantic Sea Route is called 'The Big Trunk Route'.
Reason (R) : North Atlantic Sea route is the busiest shipping route in the world.

Which of the above statements are correct?
 - a) Both (A) and (R) are correct
 - b) Both (A) and (R) are not correct
 - c) (A) only correct
 - d) (R) only correct

II. Fill in the blanks by choosing the appropriate words given in the bracket :

(5 × 1 = 5)

(Molasses, Mumbai, New York, Madhya Pradesh, Naphtha, Jhuming)

- 6) Shifting cultivation is known as _____ in the north eastern states of India.
- 7) The first mega city in the world _____.
- 8) _____ state has the highest forest area in India.
- 9) The byproduct of sugar industry is _____.
- 10) Dharavi Slum is in the central part of _____ city.

III. Match the following :

(5 × 1 = 5)

11) A

B

a) Antarctica	i) Silicon Valley of India
b) Tubectomy	ii) Wonder box of 20 th century
c) Sugarcane cultivation	iii) Uninhabited continent
d) Bangalore	iv) Developed continent
e) Television	v) Ratoon cropping
	vi) Female sterilization surgery

IV. Answer the following questions in a word or a sentence.

(5 × 1 = 5)

- 12) What is mining?
- 13) Which type of internal migration is called as women migration?
- 14) What is the name of Bhakra reservoir?
- 15) Which is known as king of spices?
- 16) Expand SAIL.

PART – B

V. Answer **any five** of the following questions in **2 to 3** sentences. **(5 × 2 = 10)**

- 17) What is the difference between Natural Growth of Population and Net Growth of Population?
- 18) Why lumbering industry has more developed in the temperate region?
- 19) List out the problems of rural settlements.
- 20) Mention the major objectives of multi-purpose river valley project.
- 21) Biogas energy is suitable for rural India. How?
- 22) Mention the importance of aluminium.
- 23) Give two examples for agro based industries of India.
- 24) Mention the types of railway gauges.

VI. Answer **any seven** of the following questions in **20 to 25** sentences. **(7 × 5 = 35)**

- 25) Explain the meaning and field of Human Geography.
- 26) Discuss the distribution of population in the world.
- 27) Explain the significance of transportation.
- 28) Analyze the factors responsible for uneven distribution of population in India.
- 29) What are the factors affected on Human Development Index in India? Explain.
- 30) Discuss the necessity of irrigation in India.
- 31) Discuss the important strategies of Green Revolution.
- 32) Give reasons for the concentration of coffee cultivation in South India and briefly explain the geographical conditions.

- 33) Explain the distribution and production of bauxite in India.
- 34) Analyze the conservation and management of mineral and power resources.
- 35) List out the major industrial regions of India and explain any two industrial regions.
- 36) Briefly explain the types of roads in India.
- 37) What are the causes of water pollution? List out the effects.

PART – C

VII. A) Answer **any one** of the following questions. **(1 × 5 = 5)**

- 38) Construct a Simple Line Graph by using related data to the production of rice in selected states of India – 2012.

States	Production (in percentage)
West Bengal	14.24
Uttar Pradesh	13.44
Andra Pradesh	12.35
Punjab	10.11
Bihar	6.90
Tamil Nadu	6.61

- 39) Construct a Simple Bar Graph with the help of following data.

Karnataka : Male literacy rate

Year	Literacy (in percentage)
1961	36.2
1971	41.6
1981	48.8
1991	67.3
2001	76.1
2011	82.9

24 (NS)

-14-

B) Answer the following question :

(1 × 10 = 10)

40) Construct a Pie Diagram by using the following data.

India : Sources of irrigation – 2011

Sources	Irrigation (in percentage)
Well / Tube well	60.9
Canal	29.2
Tank	4.6
Others	5.3
Total	100.0

OR

Explain the Secondary Sources of Data.

PART – D

(For Visually Challenged Students only)

VII) A) Answer **any one** of the following questions in **20 to 25** sentences.

(1 × 5 = 5)

38) Explain about the Rain water harvesting.

39) What are the effects of globalization on industries? Explain.

B) Answer the following question :

(1 × 10 = 10)

40) Explain the types of agriculture in India.

OR

Discuss the problems of people living in slums.

